

MURSKÉ NOVINE

Uredništvo in upravništvo v
MURSKI SOBOTI.
Oglasi po tarifu.

Izhajajo vsako nedeljo.

Posamezna številka 1.25 Din.

Naročnina: za celo leto 48 D
za pol leta 24 „
za četrt leta 12 „
za 1 mesec 4 „

Ka mislite, se najdejo?

Keden za kédnom nas nesramno napadajo „Kleknove Novine“ z grdo lažjo in brezverskim hujskanjem, se čemerijo na demokratske „Murske Novine“, štere pišejo čisto istino, kak so bili pri zadnjih volitvah znorjeni (ogoljufani) tisti volilci, šteri so dali svoj votum za klerikalno partijo in kaj je delala krščanska stranka, kda je bila tri mesece na vladi. Kleklu in klerikalni partaji ali po domače kmečki zvezi (ta zveza nej kmečka, zato ka so v njej sami gospodje) je nej prav, ka so zleteli iz vlade, v šteroj so se pasli tri mejsce in preganjali poštene lüdi. Namesto ka bi delali hasek kmeti, obrtniki, invalidi in delavci, so kradnoli iz državne kase in z veliko silo izterjali davke (porcijo) Gospod Klekl povejte, ali je to nej istina! Si vüpate nam demokratom očitati kaj takšega kak mi Vam? Pridite s krščansko istino na den!

Klerikalni železniški minister Sušnik je s prodajo tovarnih listov ogoljufal državo za deset milijonov koron, štere bi djala v žepko klerikalna partaja na škodo konzumentov, porcijoplačevalcov, či nebi ranč v pravom časi prišli na vlado radikalci in demokrati, ter prepečili to tolvajijo. Ogibali ste se zakona proti korupciji, zato ka bi bili obsojeni vaši ministri prvi zavolo tolvajije. Gde pa so vaše oblübe, štere ste dali lansko leto pred volitvami? Zahtevali ste avtonomijo Slovenije, naši soldaki naj pridejo iz Macedonije domo, dača naj se zniža, spela se naj agrarna reforma, pa tak naprej. Za vse to je bilo časa fri mesece, gda ste sideli v ministrskih stolcaj in meli celo štiri ministre. Med tem časom je bila krščanska stranka tiha i ponižna, klerikalne novine o teh pitanjih so nanč ne pisale več nikaj. Gnes se čüjdimo, gda ste že na cesti, ka ste ešče ne začnoli pisati po novinaj o naših soldakih v Macedoniji in tak naprej. Uverjeni pa smo, ka se približajo volitve, pa bo popejvala tista lajna, kak lani.

Takši demagog je tudi vaš zaveznik, Radič. Oblübo je, kda

pride vlado z svojimi pajdaši poslanci, ka odpravi dačo, vojsko, napravi republiko, spela agrarno reformo. Büo je v vladi. Ka pa je napravo! Seljaki iz občine Dugo Selo so prosili že leta 1920-ga za nekaj parcel zemlje od veleposestva Dražkoviča Radičevski poslanec Predavec je zahtevo od agrarnoga ministra Vesenjaka, šteri je klerikalec, naj reši to pitanje tak, ka dobi to zemlo poslanec Predavec v arendo pod imenom Seljačke zadruge v Dugem Selu. In zgodilo se je tak Zemlja je bila 4. novembra na državne stroške predana poslanci Predavci, 23 siromaških kmetov pa vrženih na cesto. Dugoselski kmeti so zdaj notri dali vladi prošnjo, ka se naj to razveljavi. Takšo socijalno politiko rešuje klerikalna stranka in radičevci za siromake. Nej čüda, ka se klerikalna stranka krha, in gosp. Klekl zabranjuje lüdstvi šteti „Murske Novine“. Omajana je tüdi radičevska stranka in trumoma zapuščajo voditelja Radiča sami ugledni pristaši. Tak so izstopili iz Radičove stranke njen soustanovitelj Lorkovič in njegovi pajdaši, ka se ne dajo več komandejrati od Radičove vole. Vö so dali 24. novembra proglas, v šterom pravijo, ka je to delo škodljivo za hrvački narod. — Radič dobiva velke šume pejnez iz Rusije, se bogati, seljake pa vleče za nos in jim obeča republiko, Mislimo pa, ka pri tej volitvah ne izostane kaznen nej za Radiča in nej za klerikalce.

Z zadnji številki jamrajo Novine pod naslovom „Ka mislite se najdejo?“ in farbajo lüdstvo kak po navadi, o dači in invalidskem zakonu. Pravijo: „tem kodišom (invalidom) smo šteli pomagati, njihove solze smo šteli obrisati, pa nej smo mogli. Radikali i demokrati (njihov list v Soboti je „Murske Novine“) so nas večino, — domo stiral, da se invalidski zakon ne bi zglašovati. Se najde takša zverina med vami, štera bi si žejo s skuzami sirot gasila. . .?“ Perse! Demokrati so vas domo zgonili, kda ste sideli tri mesece na vladi (meli ste samo tri foralnem seje, za invalide nobene nej) in

Pred poštno stavko v Avstriji?

Ultimativna zahteva po zvišanju plač. — Prihodnjo sredo izbruhne stavka? — Zahteve učiteljstva.

Poštni, brzojavni in telefonski uradniki so izročili danes zvezni vladi ultimatum do 10. decembra, v katerem zahtevajo povišanje svojih prejemkov. Ako njihove zahteve do 10. decembra

opoldne ne bodo izpolnjene, proglase takoj stavko.

Tudi učitelji Spodnje Avstrije so izročili danes spodnjeavstrijski deželni vladi zahteve glede povišanja svojih plač.

Radič bo kandidiral republikanske penzjoniste.

„Slobodni dom“ piše, da bo HRSS na svojih listah na sigurnih mestih kandidiral zagrebška umirovljena profesorja dr. Bazalo in dr. Poliča. Ob enem bo kandidiral tudi dr. Trumbića, dr. Lorkoviča in dr. Papratoviča, odvetnika v Osijeku.

Potres v Zagrebu in Brezicah.

Dne 3. decembra je bil v Zagrebu in Brezicah precej močen potres, ki je prišel v smeri od juga proti severu. Pozneje je še bilo slišati več manjših sunkov. V Brezicah je iz nekaterih hiš padel omet, druge škode ni bilo.

kradnoli iz državne kase, invalidom pa kazali fige. Čas ste meli. Zato, ka ste nej vi toga napravili, smo mi demokrati pomagali invalidom v tom kratkom časi, ka smo na vladi.

Na seji ministerskega sveta 25. novembra toga leta se je odobril kredit 100 milijonov dinarov za izbogšanje položaja invalidov. Do tega mao se nahaja v to svrhu v proračunu za leto 1924—1925 za podporo invalidom šuma 300 milijonov dinarov. Minister za socijalno politiko je dobo zapoved, naj izdela pravilnik za poedine kategorije invalidov, šteri bodejo dobili povišek invalidnine (penzije). Povprečno se zvišajo invalidom penzije za 40 procentov, za ništerne kategorije pa cilou za polojno. Nove penzije se izplačajo če de mogouče ešče pred božičnimi svetki. Ergo, gospod Klekl! Tou povejmo vam in čitatelom, ka nede sledi kakše pomote. Kdo ma smisel za invalide, ta napravi tou friško. O porciji bomo gučali drugoč, za zdaj mammo prelo mesta.

Prekmurci so lani izvolili Radičovskega in dva klerikalna poslanca, Za hasek Prekmurja pa je nej napravo niti eden nika. Najbole so trpele luteranske občine. Mejsce septembra, kda so bilij klerikalci in radičevci na vladi ž njimi vred vsi trije prekmurski poslanci, je bilou kakših šest evangeličanskih cerkvenih

občin, ki so notri pripelale zvone, oškodovane za več kak 20 jezero dinarov pri carini. Poslanec Šiftar se je nikelko brigo za prost uvoz carine, dosego pa je nej nikaj, ker se njegov klerikalni klub, šteromi se je on pridružo kot poslanec, ne briga za evangeličane in to že iz verskoga stališča. Zatou se nam čüдно vidi, ka poslanec, šteroga je izvolilo evangeličansko lüdstvo, pomaga rimskim popom zatirati svojo versko pripadnost. Druž se s tistimi, ki so zažigali na grmadah luteranske apostole ki so umrli za svojo vero! To je izdajstvo! Evangeličanskim volilcem priporočamo na den volitev 8. februara tistoga kandidata, šteri bo daleč proč od klerikalcev, voliti se mora poslanec, šteri kandidira na dobri gospodarski partaji, verstvene stranke pa vržimo vkraj. in obdržimo svoje vörsko prepričanje tak, kak nam je Boug dao.

Gospoda Klekla smo nikelko opečatili. Svetujemo njemi, naj pri prihodnjih volitvah ne kandidira. Bogše je za njega, ka včij lüdstvo krščanske čednosti, kakor se vmešavati v politiko. Odloži naj tüdi uredništvo „Novin“, kajti za vse ostudne laži in lopovščine, štere pišejo „Novine“ pod njegovo poslansko imuniteto, odgovarja on sam. Ni čüda, da je vöra v nevarosti, kda Kristusovi namestniki hujskajo svoje vörnike na poboje. In takših je ešče več!

Ka mislite, se najdejo?

Politične vesti.

Nova razkritja o Radiču.

Kot Boljševiški eksponent naj bi Radič pripravil — revolucijo!

BEOGRAD, 2 decembra, p. „Politika“ je priobčila informacijo z Dunaju, v kateri je rečeno: V krogih dunajskega boljševiškega poslaništva so zelo vznemirjeni, ker so izginili nekateri dokumenti o komunistični akciji v kraljevini SHS., med drugimi tudi dokumenti o Radičevih odveznostih napram tretji internacionali. Osebnosti, ki so v ožjih zvezah z boljševiškim poslaništvom, trdijo, da se s temi dokumenti da nedvomno ugotoviti Radičeva akcija za obrazovanje sovjetov in odcepitev Hrvaške od Jugoslavije. Obveznosti, ki jih je Radič prevzel v Moskvi napram sovjetski vladi, se ne tičejo samo akcije na Hrvaškem, temveč tudi v obmejnih pokrajinah Jugoslavije. Po načrtu, ki je bil izdelan v Moskvi, naj bi v kraljevini SHS. izbruhnila revolucija koncem januarja pred volitvami. Radičevci ne bili sami. Istočasno z njihovim pokretom na Hrvaškem naj bi se izvršil tudi vpad makedonstvujočih v Južno Srbijo. Boljševiško poslaništvo v Albaniji naj bi po Radičevem priporočilu do tega časa organiziralo tudi arnavtske emigrante s Kosova, ki bi skupno z makedonstvujočimi operirali na jugu. V Moskvi vlada po Radičevih sporočilih globoko prepričanje, da bo januarska revolucija v kraljevini SHS. strla režim. Zato se v Kremliju ne štedi. Ogromne svote denarja se preko dunajskega poslaništva dostavljajo Radiču in njegovim ljudem v kraljevini SHS. ter v Bolgariji in Albaniji. Kajti sovjeti smatrajo, da bodo z rušenjem Jugoslavije kot najsolidnejše države na Balkanu kmalu postali tudi gospodarji situacije v celi Evropi. Z dveh povsem različnih strani se v tukajšnjih informiranih krogih potrjuje vest, da so tudi Madžari zaključili tajen sporazum s sovjeti. Ta boljševiško — madžarski tajni

sporazum je za javnost zavita obnova ekonomsko-trgovskih zvez med Rusijo in Madžarsko, naperjen je v glavnem proti Rumuniji, ali predvidena je z njim tudi madžarska pomoč Radiču. Tudi neki vrlo ugleden italijanski ekstremistični politik je po informacijah Vašega dopisnika izjavil, da ima Italija namen, da z vojsko vkoraka na Hrvaško ako radičevci dvignejo revolucijo. Z uradne italijanske strani se trditve tega ekstremističnega politika demantirajo. No, toda pri vsem tem se tudi tu ve, da gomilanje orožja in municije ob jugoslovnski meji ne preneha.

Izven dvoma je, da se informacije „Politike“ v bistvu krijejo z Radičevimi in boljševiški gestami, ki preočito izdajajo komplot proti naši državi. Boljševiki odkrito proglašajo Radiča kot svojega generalnega eksponenta na Balkanu, ne štedijo denarja in pritiskajo k izpolnitvi obveznosti, ki jih je Radič dal v Moskvi. Solidarnost radičevstva in komunistov, diktirana preko Dunaja, Radičevi odnosi napram vsem zakletim sovražnikom naše države in neoprezno postopanje Radiča samega, izdajajo peklenške naklepe. Vlada razpolaga z vedno se množječimi dokazi o komplotu in z dobro obvestilno službo, kar je bilo zatrjeno tudi uredništvu „Politike“, ki se je po prejemu gornje informacije obrnila na merodajno mesto. Ugleden član vlade je izjavil, da se boljševiki naravno vrlo varajo v nadah, da bo Radič smogel dvigniti revolucijo v naši državi. Naša vlada je že davno pripravila vse potrebno, da prepreči sleherni poskus kakšnega boljševiškega podviga z Radičevim pomočjo vsakdo, ki je vmešan v zločine napram državi, pride pred sodišče. Zakon mora dobiti svojo polno veljavo.

NOVICE.

— Poskušen umor orožnika v Apačah. Dne 28. XI. je bil obstreljen orožnik Anton Hafner v Apačah skozi okno, ko je sedel v sobi pri svoji družini. Sum je letel na 19 letnega brezposelnega delavca Ivana Dajčmana iz Lomanoši pri Apačah, ki je bil še isto noč aretiran. Ko pa ga je gnala orožniška patrolja ob 11 uri po noči proti Gornji Radgoni, si je nenadoma na nepojasnen način osvobodil roke iz verige in je skočil v Muro ter je preplaval. Ker je bilo zelo temno, je ostalo zasledovanje brezušpesno in jim je zopet pobegnil. Dajčman se je hotel menda maščevati nad orožnikom, ki ga e zasledoval radi tatvine nekega

kolesa. Hafner, ki je bil ranjen od drobcev v glavo in prsa, je bil oddan v sobočko javno bolnico in je upati, da kmalu okreva.

— Bakovci. Titan Matjaž, kočar v Bakovcih je žagal dne 28. XI. na Mesaričevi cirkularni žagi drva, pri katerem delu je ponesrečil in mu je žaga raztrgala en prst na desni roki. Sprejet je bil v sobočko javno bolnico.

— Težka železniška nesreča. Na progi Sombor—Bogojevo se je dogodila v sredo zjutraj med postajama Priglevica—Bukovec težka železniška nesreča, ki je zahtevala tri človeške žrtve. Progovni inženir Steiner in progovni nadzornik Poljak sta se peljala z dresino s šestimi delavci. Ker je naproti prihajal tovorni vlak, so dresino dvignili iz tira ter so jo

potem, ko je odšel tovorni vlak mimo zopet spravili na tračnice, da bi nadaljevali pot. Nasproti jim pa prihajal še drugi tovorni vlak, katerega pa vsled goste megle niso opazili. Lokomotiva je z vso silo treščila ob drezino. V zadnjem hipu so še inženir Steiner in trije delavci skočili iz drezine, dočim sta dva delavca padla pod lokomotivo, ki ju je strahovito razmesarila, tretji pa je dobil težke poškodbe, katerim je v bolnici podlegel.

— v blaznosti je umorila svojega moža. Žena branjevca Antona Zoriča v Sisku je pred dvema letoma obolela na umu. Mož jo je oddal v blaznico v Stenjevcu. Ko pa ni mogel več plačevati, jo je vzel domov in ravnal z njo zelo potrpežljivo v upanju, da se ji obrne na boljše. Vendar je žena zadnje čase postajala zopet nasilna, a mož je vedno upal, da se njeno duševno stanje izboljša. Dne 26. t. m. je Zorič v hlevu pripravil krmo za živino. Žena, ki jo je napadla bolezen, se je tiho prikradla z ostro nabrušeno sekuro o roki v hlev. Ko se je mož, nič hudega sluteč pripognil, da bi zmešal krmo, je žena planila nanj in mu z nekoliko močnimi udarci s sekuro popolnoma razklala glavo. Mož se je takoj smrtno zadet zgrudil na tla. Šele potem so prihiteli sosede in pomirili zblaznelo ženo. Zorec je zapustil pet nespreskrbljenih otrok.

— Družinska drama na Brdih. Trgovka, vdova Marinič se je pred dvema letoma v drugi poročila proti volji svojih otrok z Valentinom Peršoljo. Peršolja, ki je bil udan pijači, je bil v svojem pijanem stanju vedno surov in nasilen. Tako se je tudi dne 22. t. m. pijan vrnil iz gostilne in se doma skregal z ženo. V prepiru je potegnil nož (krivec) iz žepa in z njim smrtonovarno ranil svojo ženo. Ko je 18 letni sin iz prvega zakona Leopold Marinič videl svojo mater, katero je zelo ljubil, v krvi ležati na tleh, je planil po samokres in pognal očimu tri krogle o glavo, ki so bile vse smrtonosne in je Valentin Peršolja takoj izdihnil. Leopolda so odpeljali v zapor. Vse prebivalstvo sočustvuje z fantom, ki je bil zelo treznega značaja, poštenega obnašanja in sploh vzoren mladenič.

— Zapuščine naših podanikov v Ameriki. Pravosodni minister dr. Edo Lukinič je pri ministerstvu za zunanje zadeve in pri ministerstvu za socialno politiko posredoval radi izplačila še ne izplačanih, toda že sekvestriranih zapuščin naših podanikov v Združenih državah v Severni Ameriki. Našemu poslaniku v Washingtonu so bila od poslana zadevna navodila, da doseže izplačilo teh zapuščin.

— Prisega beograjskega nadškofa. Novoimenovani beograjski—smederevski nadškof Rodič je dne 29. t. m. ob 11 h. prisegel Njeg. Vel. kralju v prisotnosti ministra za vere.

— Klic iz Prekmurja! Minulo je nekaj mesecev, odkar je prekmurški narod svečano proslavil velevažni zgodovinski dan s 5 letnico svojega osvobodjenja od tujega — madžarskega gospodstva — in združitve Prekmurja z novo in pravo domovino Jugoslavijo. Ognjevit besede govornikov so globoko in živo posegle v srca zbranega naroda, ki se je navdušen in poln ljubezni do domovine vračal na svoje domove. Da pa navdušenost ne preneha, ljubezen ne omrači, je na vsak način potrebno preskrbeti drugih govornikov (knjig), ki bi prišli v vsako našo hišo in z naprej skrbeli zato, da seznanijo najmlajšega otroka Jugoslavije s svojo družino in stem pridobijo njegovo ljubezen. Naše ljudstvo se zaveda, da je Slovensko, a ne vse. Tudi to ima svoj vzrok. Glavna krivda je ta, da ne pozna vrednosti Slovenskega jezika, tem manj pa zakladov celokupno države. Prva potreba, ki tukaj obstoja je ta, da naš narod seznanimo z našim slovstvom in z našo lepo, bogato domovino. Naravno je, da popreje ko ljubimo se moramo seznaniti, spoznati in ko je to dvoje dovršeno, pride ljubezen sama obsebi. Taka je pri nas! Naš narod treba najprvim seznaniti in kar je naravno, da ko spozna vrednost slovenskega jezika in lepih zakladov svoje domovine, bode brez dvoma začel ljubiti. V ta namen nam je potrebno poiskati sredstev, katera bi bila najprimernejša za dosego tega cilja — in to bi bile — knjige. Da bi pa med naš narod prišle Slovenske knjige, ki naj bi romale od hiše do hiše, si je »Organizacija prekmurskih dobrovoljcev« s sedežem v Bratonicah, katere člani so bili prvi boritelji, so in ostanejo za nacionalno delo — idejo — edinstvene države v Prekmurju, stavila v svoj program ustanovitev »knjižnice« iz katere bi razpošiljali knjige po cellem Prekmurju. Vsled tega se vdano obračamo na vse Slovenske rodoljube društva, knjižnice, čitalnice, narodno čuteče posameznike... itd in vlijudno prosimo, da nam blagovolite priskočiti pri ustanovitvi prve prekmurske »knjižnice« na pomoč, ter mu v to svrhu poslati par knjig na naslov »Organizacija prekmurskih dobrovoljcev v Bratonicah, p. Beltinci.« Kdor takoj da, dvakrat da. Obenem pa stori veliko delo na narodnem polju za Prekmurje, ki si globoko zapiše častite imena darovalcev in se bo vedno hvaležno spominjala svojih dobrotnikov. Upamo, da klic iz Prekmurja najde povsod odprta srca, odprte roke in odprta vrata med našimi rodoljubi, ki se sigurno sveto zavedajo nujne potrebe od sužnosti rešenemu narodu. V imenu organizacije prekmurskih dobrovoljcev se že za naprej zahvaljujem za dobrodošli dar, ki se pošlje za slovenske brate v Prekmurje. Z bratским pozdravom: Bog in Narod! Pavel Horvat l. r. predsednik.

— **Kovanje zatega denarja.** Finančno ministerstvo namerava odrediti tudi kovanje zatega denarja po 20 dinarjev v skupni vrednosti za 20 milijonov kron.

— **Učiteljska imenovanja.** Za stalnega šolskega upravitelja v Tišini je imenovan g. Antauer Eugen, učitelj istotam; za stalno učiteljico ročnih del je imenovana za Mursko Soboto gđc Zofija Švarc; za stalnega učitelja v Vučjivasi g. Stomir Jamšek.

— **Vsem podeželskim odrom vljudno naznanjam na razna vprašanja,** da se dobi moja štiri dejanska ljudska igra „Nebogljenci“ na pisalni stroj prepisana in broširana po 50 dinarjev en izvod pri meni v Mariboru, ob železnici št. 6/II, kjer se dobijo tudi vsa druga natančna pojasnila glede uprizoritve i. t. d. Josip Kostanjevec.

— **Zapiranje trgovin ob nedeljah in praznikih.** Gremij trgovcev za Prekmurje v Murski Soboti sporoča vsem svojim članom in interesantom, da bi morale trgovine glasom Uredbe o delovnem času v trgovinskih podjetjih (Uradni list št. 98 z dne 25. X. 1924) biti ob nedeljah in praznikih celi dan zaprte. Na tozadevno intervencijo pri Sreškem poglavarju v Murski Soboti pa še ostanejo iste nadalje odprte ob nedeljah in praznikih do izida izvršilne naredbe k omenjenemu zakonu, po dosedanjem običaju.

— **Prijava pomožnega osobja v trgovskih obratih.** Gremij trgovcev za Prekmurje v M. Soboti opozarja vse gg. trgovce svojega okoliša, ki imajo v trgovinah učence in pomočnike (praktikante in druge uradnike) da isti to osobje prijavijo pri gremiju vedno najkasneje tekom 8 dni radi evidence, ki jo zahteva Obrtno združeno nadzorništvo in obrtni zakon, ker bi sicer moral gremij postopati po obrtnem zakonu, oziroma dopolnilni ministri naredbi od 21. VII. 1924, Uradni list št. 75 z dne 19. VIII. 1924.

— **Murska Sobota.** Ob državnih praznikih in drugih slavnostnih dneh še raz mnogih hiš v Murski Soboti ne visijo državne ali narodne zastave, raz nekaterih pa zastavice podobne bolj kuhinjskim cunjam. To je naravnost profanacija državnega praznika in žaljivo za prebivalstvo. V tem oziru naj navedemo za danes samo hiše: g. Dr. Brandieu-ja. Na Aleksandrovi cesti ne vidiš nigdar zastav raz hiš Dr. Vali-ja, gospe Geiger in trgovca Samuela Heimer. Drugič pridejo drugi malomarneži na vrsto, če ne bodo storili svoje državljanske dolžnosti. Naj bode to prvi in zadnji opomin!

— **Kmetje so napadli mariborske lovce.** V nedeljo so imeli mariborski lovci lov na Vrhlogi pri Pragerskem. Po lovu so se zbrali kakor običajno na skupno večerjo v gostilni g. Bračiča. Ob 21 uri zvečer so se hoteli odpeljati na postajo v Pragerskem in so zasedli pripravljen voz. V tem jerenotku so obkolili domačini voz, prerežali konjem jermenje in navalili na lovce z dogami. Prišel se je strahovit pretep, v katerem je dobilo več lovcev težke poškodbe in dva sta se vsled udarcev onesvestila. Lovci so se pr-moči umaknili v gostilno, za njimi pa so tudi udri klerikalni divjaki in tu nadaljevali svoje tolovajstvo. Razbili so vse, kar jim je prišlo v roke in s tem povzročili gostilničarju ogromno škode. Navzoče ženske so bile v neprestanem strahu, da tudi njim divjaki s svojo surovostjo ne prizanesejo. Šele o polnoči se mogli ostali lovci oditi na Pragersko. Kake pol ure od Vrhloge so bili iz zasede ponovno napadeni in le hladno krvnost lovcev se je zahvaliti, da je bil ta napad odbit in se ni zgodila večja nesreča. Lovcem je bilo v prvem navalu odvzetih deset lovskih pušk. Žal, da se ni dalo poklicati z orožniške postaje na Pragerskem kakega orožnika, da bi se bilo klerikalne divjake že to noč spravilo na varno. Kmetje in fantje, ki so napadli mirne lovce, so se preje opili v gostilni Čelofige, ki je bil tudi sam pri napadu navzoč. Domneva se, da se bil povod klerikalnemu divjaštvu to, ker se ni lovska družba zbrala pri klerikalcu Čelofigi. Upamo, da bo varnostna oblast izsledila krivica, ki

so odgovorni za svoje divjaštvo in vso povzročeno škodo. Ta napad je nov dokaz, kake nesreče rodi klerikalno brezmejno hujskanje na deželi in za kako divjaštvo je sposobna klerikalna vzgoja!

PO SVETU.

— **Odsodbe dr. Seiplovega atentatorja.** Pred dunajsko poroto je končan proces proti napadalcu na bivšega zveznega kanclerja dr. Seipla, delavcu Karolu Javureku. Napadalec je bil obsojen radi poskušenege umora na tri leta in šest mesecev težke ječe. Sodišče je smatralo za obtežilno ranitev žrtve, kot olajševalno pa priznanje obsojenca.

— **V Egiptu zopet mir.** Egiptovska vlada je sprejela vse od Anglije zahtevane pogoje. Izpraznitev Sudana od strani egiptovskih čet je končana ter vlada povsod mir. Opažati pa je veliko živahnost med nacionalisti. Razširjene so tudi vesti o omejitvi osebne svobode Zoglul paše, katere pa niso resnične.

— **Jugoslavija in Rusija.** Jugoslovanska vlada namerava v Moskvo poslati noto v kateri protestira proti temu, da so pri-staši sovjetske vlade ponudili Stjepanu Radiću denarno podporo. — **Ukinitev diplomatskih stikov med Anglijo in Rusijo.** V odgovoru, ki ga sestavlja angleška vlada sovjetski Rusiji se je Churchill odločno zavzel za to, da se naj ukinejo diplomatski stiki s sovjetsko vlado, ter se naj izroče Rakovskemu, ki je sovjetski poslanik na angleškem dvoru, potni listi. Vsi člani kabineta so ta predlog odobrili.

— **Novi boljševiški poslanik na Dunaju.** Sovjetska vlada v Moskvi je imenovala za svojega poslanika na Dunaju komunističnega vodjo Jope. Politični krogi pripisujejo temu imenovanju veliko važnost, ker je znano, da je Dunaj glede boljševike propagande centrum za vse sosednje države.

— **Umiranje železniške proge Spielfeld—Ljutomer.** Odkar je otvorjena nova železniška proga Ormož—Murska Sobota, rapidno pada promet na progi Spielfeld—Ljutomer. Drugi dan po otvoritvi nove proge, se je pripeljalo preko Spielfelda le pet potnikov v Št. Ilj. Sedaj, ko se vrši nakupovanje novega vina v ljutomerskem in radgonskem okraju, je še nekaj prometa iz Avstrije, pozneje pa se tudi Avstriji ne bode več izplačalo vzdrževati promet za svojo Radgono. Nemški Radgoni se bližajo žalostni časi, ko bode prebivalstvo preklinjalo nemško-nacionalne odrešenike, kakor dr. Kamnikar in drugi. Tudi našo Prekmurje bo vsled nove železniške zveze opustilo vse gospodarske stike z avstrijsko Radgono.

GOSPODARSTVO.

Proti mišji nadlogi.

Po nekaterih naših krajih so se miši letos tako zaplodile, da se je bati težkih posledic za naše poljske in druge pridelke. Po mnogih njivah je luknja pri luknji, tako da je vse prerito. Bati se je da bo trpela ozimina, detelja in druge kulture. Od naše strani se ni proti mišim dosedaj še nič storilo.

Proti mišim se priporočajo razna sredstva, razni strupi. Glavna stvar pa je, da jih rabimo prizadeti kmetovalci vsi od kraja. Cele občine morajo v boj proti tem škodljivcem! Posameznik ne opravi ničesar. V takih mišjih letih se razmnoži ta golazen tako zelo, da so jo polna vsa zemljišča in da je treba skupnega boja vseh prizadetih gospodarjev.

Kot najbolj uspešno sredstvo proti mišim se priporoča danes zakajenje mišjih lukenj in rogov s strupenimi plini. Dosedaj sta se rabila v ta namen žveplovi ogljik in žveplovi dvokis, ki pa nista

Kmetiška ljubezen.

JOSIP KOSLANJEVEC

Nadaljevanje.

»Oj srmak Anton! Te zaslepiljenec!«

Antoni je tmica gratala pred očmi; mehanično se je do sedo na edno kloup, pa včasih palik gori stano in hodo gori po hiši in doli. Tam je na omari vzoo edno velko kupico in šou ž njouv doj v klejt. Tam si je djao mālī stouček k lagvi, pipo oudpro in se je lejpo žuto vino zaiskrilo v kupici. tak je vse ešče dišalo kak rouža. Spūo je cejlo kupico. Teklo je kak na živjo vapno! „Haj ešče edno kupico! Ešče edno, ešče edno!“ ... Skoron njemi je obraz postao rdeči in z krvjo zaliti, očij so se njemi povesele vō in kda je stoupo vō z klejti, se je mogo prijeti, če nej bi spadno. Dekla ga je že dugo iskala. Ništerni so že šтели plačati, ka bi odišli domou.

Gnes nišče nika ne plača, nihče! Što šče ešče več piti naj prosil! je kričo Anton, opotekajoči se od stola do stola.

Lūdje so se spogledavali, so se njemi smejali, začeli si gučati, ka je nouri; Pojbje pa, šteri so čūli tou veselo novost, so prišli vsi iz vesi v oštarijo, Antona prijeli in ga začeli nositi gori in doli in kričali:

„Boug živi nasega Antona!“ Tisti, šteri pa so bilij za njim pa so njemi kazali nose in z prstami kukli po čeli in mislili: tam je nej vse v redi pri tom človeki ...

Gori pri okni se je pa prikazala nikša ženska. Bijla je tou Margita, njegova žena. Kda je vidla, ka se godij, njoj je odišla cejla krv iz obraza. Prijela se je dnoga stouca, se stisnila v dvej gibej in obstala kak mrtva ...

„Ju, ju, u-u-u-u-jn-ju-hu-hu!“ se je čūlo od spodaj gori ešče idnok „ju-ju-ju-u-u-u-u-hu-hu“.

* * *

Bijlo je kesno po nouči. Na Rejčevini je bilou že vse tiho. Lūdje so že razšli, pojbe pa je bilou ešče čūti v vesi, zdaj na etom, zdaj na ovom kraju. Tou pa je že nej bilou popejvanje, liki tulenje kakših zvirin. Vmejs pa se je mejšalo ešče pesjo lajanje, mačeče mijavkanje — oj, tou vaško življenje!

Zdaj pa je vse gratalo tiho, in nej samo eden počitka potrebni kmet se je globoko odejno, se obrno, ka bi sladko zadrejmo! ...

Anton je sam sedo pri stoli pod orejom. Glayo je podpiral z roko, tak kak či bi se bojo, ka njemi doj spadne; te ga je pa nekaj zgrabilo nikšo veselje po Katiki. Samo ešče ednok bi ji rad pogledno v njene globoke očij! Potem pa či trbej, bi rad tūdi mrout! ...

Na nebi je potiho plavo mejsec. se skrivajouvi za oblake, takak či bi

ga bilou sram, se je palik prikazo na mala okenca, občūdavajuč veške deklina na njuvih postelaj.

Tūdi v Katikino nisiko hiščo se je vkradno in njoj gledao naravnost v njeni lejpi blejdi obrazek. Kak merno je ležala! Razgaljena (naga) njena lejva rouka njoj je vjisila na roubi doli prejk posteale, njena prava rouka pa je počijvala na lejpih goustih, samo na pou odetih laseh. Na konci posteale pa je iz blazine radovedno gledo konec prsta njene noge. Tak je pomali vzdihavala, da so se njene prsi komaj vzdigavale.

„Tek, tek, tek“ zaropoče na šajbi na okni.

(Nadale sledi)

dosti zalegla. Miši so se s pomočjo strupenih plinov, le deloma pokončale. Vse bolj se hvali danes zakajenje lukenj s pomočjo tako imenovanih „Hora“ patronov, ki vsebujejo smrtonosen plin za miši. Za tako zakajenje rabijo posebne priprave, s pomočjo katerih se strupeni plin, ki nastaja iz žganih in tlečih patronov, potiska v mišje luknje, da se razkadi na vse strani po zemlji in da pokonča vse miši kolikor jih zadene. Ta plin je tako močan, da poginejo brezpo-

gojno vse miši, dočim rastlinam in človeku nič ne škoduje. Priprava sama, ki ima v zgornjem svojem delu zračno sesaljo, v spodnjem pa dvojno cev za patrono in na spodnem koncu odprtino (uknjo) za odhajanje plina, rabi lahko večjemu številu kmetovalcev. Vsaka vas bi morala imeti vsaj eno tako pripravo, večje vasi pa seveda tudi več. Priprava za zakajevanje miši stane okoli 360 Din. Ena patrona gori po četrt ure in razvija v tem času toliko plina, da se z njim lahko podkadi velik del njive. Vsaka patrona stane 10 Din. Dobe se pa tudi manjše patrone, ki se brez posebne priprave vtičajo v mišje luknje.

„Hora“-patrone in priprave za zakajevanje je spravila v promet „Nemška družba za pokončevanje škodljivcev“ v Frankfurtu a. M. Danes se dobe tudi pri tvrdki „Degesch“ na Dunaju.

Potrebno je, da se po prizadetih občinah organizirajo kmetovalci in da se vsi od kraja lotijo pokončevanja nevarnih miši. Oskrbnik A. Klein poroča o raznih poskusih, ki jih je izvršil s pomočjo „Hora“-patronov na vzhodnem Štajerskem, ki so se vsi prav dobro obnesli, tako da se lahko tudi pri nas lotimo tega pokončevanja. Kmetijska družba bo napravila prve poskuse s takim pokončevanjem v kranjskem okraju.

KINO v Murški Soboti.

ZA MLADINO DOVOLJENO

V nedeljo 7. decembra popold. ob 3., zvečer ob 8 uri

Vaveduma

Senzacionalna pustolovna drama u 6 činova.

U glavnoj ulozi:

ELMO LINCOLM

VSTOPNINA: Gornje lože 10 Din., spodnje lože 8 Din, in II. prost. 3 D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Premog!!

(Steinkohle) dobi se vsled otvoritve nove železnice po najfalejših dnevnih cenah

38-2

pri

I. HEIMER
MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA CESTA.

Oglejte si!

Teodor Verbnik

v Ljutomeru ima na prodaj vsakovrstne poljedelske stroje, kakor tudi stare, dobre šivalne stroje po najnižjih cenah.

36-3

Alojz Zavratnik
Svetinje,

železniška postaja Ivanjковci naznani, da ima veliko zalogo belega in črnoga vina

42-1 od 7-50 do 10- Din.

Čitajte in razširjajte

„MURSKÉ NOVINE“!

6 plugov zemlje
je za oddati

in sicer 2 pluga šume za drva in z debelimi hrasti, 1 plug travnika in 3 plugi polja; zemlja leži v Pristavi pri Ljutomeru, ter je pripravna za postavitev hiše in gospodarskega poslopja.

Natančnejša pojasnila daje

Alojz Rajh posestnik
37-3 v Ljutomeru.

SUKNO kamgarn in ševjot za moške in ženske obleke, belo, pisano in rujavno platno, cefir, hlačvino, tiskano in razno manufakturo kupite najceneje in v velikanski izbiri v veletrgovini **R. Stermecki, Celje št. 360.** Ilustrovani cenik za čevlje, klobuke, obleke, perilo, odeje, lasostrižnike, britve, in tisoče drugih predmetov se pošlje vsakemu zastoj! Vzorce proti vrnitvi! Trgovci engros cene!
18-8.

Kupujemo

rabljene

vreče za moko

41-1 (melo)

in druge vreče po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na

AVRAM ŠIF

trgovina z vrečami, ponjavami in Tovarna vreč in ponjav — Novisad —

Mesta za prevzemanje so v Jugoslaviji:

Centrala Novisad,

Beograd, Zagreb, Dubrovnik, Sarajevo, Sušak, Split, Ljubljana.

V inozemstvu:

Rijeka (Fiume) Trst, Budimpešta, Beč (Wien), Passau, Hamburg.

Divjačino

28-7

in

Perutnino

kupuje po najvišji ceni, ter prodaja

Perje

gosje, račje, purje in kokošje, vsako množino, po zmernih cenah

E. VAJDA
ČAKOVEC

TELEFON 59, 3, 4,

brzojavni naslov:

VAJDA, ČAKOVEC.

PAVEL FLISAR URAR

MURSKA SOBOTA
poleg Turkove gostilne.

Priporočam nove stenske ure, budilke (vekerce), ure z nihalom (Pendel) ter žepne ure, vse po najnižjih cenah in 1-letno garancijo. Vsefélé popravila se gorvzemejo.
15-8.

Kupite Prodate

najhitreje posestva trgovine, gostilne i.t.d. kjer želite, skoz realitetno pisarno

„SLIVAR“

10-9 v LJUTOMERU. Stari trg 47.

SALONIT

je najbôgsa pokrivátja pala. Bôgsa je kak kaksastécs druga pokrivátja náprava ár je lehka, nezagoriva i trplíva, záto túdi nájfalésa. »SALONIT« je po nigdasnyem Hatschekovom ETERNIT sistemi narejeni. Delajo ga v SOLINI pri Spliti. — Prekmurszko szkladis-6-10 cse je pri:

ČEH & GÁSPÁR trgovini v MURSKI SOBOTI.

Vsze potřebno sze zvê túdi tam.

P. FLISAR

trg. mehaničnih in tehničnih potrebščin
M. SOBOTA v Bergerovem hrami

Stalna zaloga vseh potrebščin za bicikle, tako tudi spodnjih in gornjih gumijev (cévi)

—:—

Električne žepne luči (lampaše), baterije, vžigači (öngyújtó) in II-9. kamenje.

Najboljše nabavno mesto.

Naročnike (naprejplačnike) in oglase (inserate) za

„MURSKÉ NOVINE“

sprejemata v MURSKI SOBOTI:

kajigarna in trgovina s papirjem

I. HAHN, Aleksandrova cesta

in

trgovina s papirjem in igračami

B. ERDÖSY, Cerkvena ulica

poleg r. kath. cerkve in pošte.